

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

(повна назва кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»

(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою «Готельно-ресторанна справа»

(назва бакалаврської програми)

на тему: **«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗАСОБІВ РОЗМІЩЕННЯ
УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ ГОТЕЛЮ «12 МІСЯЦІВ»**

Виконавець:

студентка факультету міжнародної економіки

Лисецька Карина Вадимівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н. доцент

Шикіна Ольга Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Сучасний готельний комплекс займає важливе місце в соціальній сфері та сприяє задоволенню першочергових потреб подорожуючих в проживанні та харчуванні. Підприємства індустрії гостинності функціонують в умовах ринків, що розвиваються. Посилюється вплив ринкових сил, що потребують надання кваліфікованих послуг та задоволення споживача, забезпечуваного благополуччя підприємства, його працівників і власників.

Вагомий внесок у дослідження питань, пов'язаних із діяльністю підприємств готельного бізнесу, їхньої конкурентної переваги належить багатьом науковцям: С. С. Галасюк [5-10], В. Г. Герасименку [12-16], Н. М. Кузнєцовій [35], М. П. Мальській [39-40], П. Р. Пуцентейлу [54], В. С. Сеніну [57], та ін.

Важливо розуміти, що розвиток галузі в цілому залежить від ефективності окремих регіонів, і окремих підприємств. Тому доцільним є аналіз як готельного господарства України, так і окремого підприємства, як складової готельного бізнесу.

Тому вивчення економічних показників і їх аналіз є актуальним на всіх етапах розвитку готельного господарства в цілому і готельного підприємства зокрема.

Мета кваліфікаційної роботи є розробка стратегічних заходів та пропозицій щодо залучення міжнародної практики функціонування готелів для формування стратегії розвитку готельного бізнесу України.

Досягнення поставленої мети обумовило необхідність вирішення таких завдань:

- розкрити сутність поняття «засобів розміщення туристів»;
- розглянути готелі як складову засобів розміщення туристів;
- визначити методіку розрахунку показників функціонування готелів;
- провести аналіз тенденцій міжнародної готельної індустрії;
- проаналізувати розвитку готельного господарства України;
- дослідити функціонування готелю «12 місяців»;
- визначити перспективні напрями розвитку готельного господарства України;
- провести оцінку економічної ефективності запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є процес аналізу сучасних тенденцій розвитку засобів розміщення України.

Предметом дослідження кваліфікаційної роботи є науково-практичні питання щодо дослідження сучасних тенденцій розвитку засобів розміщення України на прикладі готелю «12 місяців».

Методом дослідження роботи є діалектичний метод дослідження явищ та процесів у їхньому взаємозв'язку і розвитку. Для досягнення мети та розв'язання визначених завдань кваліфікаційної роботи використано такі загальнонаукові методи: абстрактно-логічний (для узагальнення теоретичних положень, визначення сутності економічних понять, формування висновків); системний аналіз (для аналізу тенденцій міжнародної готельної індустрії); графічний (для наочного представлення статистичних даних); табличний та групування (при аналізі виробничої діяльності готелю «12 місяців»); конструктивний та експериментальний (оцінка результатів запропонованих заходів удосконалення функціонування готелю «12 місяців»).

Інформаційна база дослідження. Теоретичну та методологічну основу дослідження становлять наукові праці з названої проблеми вітчизняних та зарубіжних вчених, законодавчі та нормативні акти України, методики Всесвітньої туристичної організації, інструктивні матеріали, що регламентують діяльність суб'єктів господарювання, довідково-інформаційні видання, статистичної та внутрішньогосподарської звітності готельного підприємств.

Не зважаючи на наявність публікацій, присвячених розвитку готельного господарства та його тенденціям, досить мало уваги приділено конкретним пропозиціям залучення міжнародної практики функціонування готелів для формування стратегії розвитку готельного бізнесу України.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання результатів дослідження для удосконалення діяльності підприємств готельного господарства та підвищення його іміджу.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (74 найменувань). Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 86 сторінок комп'ютерного тексту. Основний зміст викладено на 77 сторінках. Робота містить 34 таблиць, 6 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано:

1. Лисецька К.В. Аналіз розвитку готельного господарства України / К.В. Лисецька // Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та вчених. Том 1 (м. Одеса, 15 квітня 2020 р.) / Одеський національний економічний університет. Одеса: ОНЕУ, 2020. С. 380-385.

2. Лисецька К.В. Модель розробки туристичного кластеру / К.В. Лисецька // Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України: Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та вчених. Том 3 (м. Одеса, 15 квітня 2020 р.) / Одеський національний економічний університет. Одеса: ОНЕУ, 2020. С. 507-510

3. Шикіна О. В. Аналіз тенденцій міжнародної готельної індустрії / О. В. Шикіна, К. В. Лисецька // Інфраструктура ринку. – Одеса: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. – 2020. – Вип. 39. – С. 54-59.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи забезпечення функціонування засобів розміщення туристів» автором було розглянуто сутність поняття «засоби розміщення туристів» та їх види, визначено місця «готелів» серед загальної класифікації. Наведено методику розрахунку показників функціонування готелів, на підставі яких обирається найбільш прийнята стратегія забезпечення та підтримки функціонування готельного підприємства.

У другому розділі «Дослідження стану готельного бізнесу в світовій практиці» розглянуто розвиток світового готельного ринку з виокремленням основних тенденцій, що висловлюються у активному входженні глобальних готельних мереж, наростанні конкуренції між глобальними та національними готельними мережами, повсемісне залучення online бронювання засобів розміщення туристів. Аналіз розвитку готельного господарства України продемонстрував розподіл областей країни за основними показниками функціонування готелів з виявленням останніх тенденцій галузі. Було розглянуто готель «12 місяців» як представника малих готелів з виявленням основних його проблем та перспектив.

У третьому розділі «Шляхи залучення міжнародної практики функціонування готелів для формування стратегії розвитку готельного бізнесу України» було запропоновано комплекс заходів щодо подолання кризи Covid-19 у готельному господарстві. Запропоновано запровадження «паспорта імунітету» та сертифіката «Готелі без COVID-19», використання цифрових інструментів взаємодії «без дотику», надання послуг клієнтам без залучення посередників, зміна умов перебування у готелях (ліквідація «шведських» столів, зменшення зон спільного перебування, формування наборів дезінфекторів). Була представлена оцінка ефективності заходів запропонованих для готелю «12 місяців».

ВИСНОВКИ

У даному дослідженні було проаналізовано сучасні тенденції розвитку засобів розміщення туристів України, виявлено основний понятійний апарат, методики розрахунку показників функціонування готелів, як основної складової засобів розміщення, а також на прикладі готелю «12 місяців» розглянуті перспективні напрями розвитку. Підсумки наведені нижче.

1. У ході проведеного дослідження було виявлено, що єдиного підходу до визначення понять «засіб розміщення туристів» та «готель» не існує. У кваліфікаційній роботі поняття «засіб розміщення туристів» розглядається як складова теоретичних підходів науковців та визначення, що надано у нормативно-правових документах, а саме: «засіб розміщення – будь-який об'єкт, у якому виконавець регулярно або час від часу надає споживачеві послугу з тимчасового розміщення».

2. Отже, визначення терміну «готель» можна представити у такий спосіб: «колективний засіб розміщення, що складається з номерів та надає готельні послуги з обов'язковим обслуговуванням». При цьому обмеження мінімальної кількості номерів у готелях доцільно встановлювати тільки з метою категоризації на певну «зірку».

3. Розрахунок показників функціонування готелів та засобів розміщення туристів являє собою відносну комплексну величину, що характеризує ступінь досягнення результатів при оптимальному використанні ресурсів та витрат з урахуванням фактору часу, який дає змогу оцінити ефективність діяльності підприємства в ретроспективі, поточному операційному циклі та в перспективі з метою прийняття відповідних управлінських рішень.

4. Розвиток світового готельного ринку до 2019 року носив позитивний характер. Відмічалось активне входження глобальних готельних мереж на національні ринки, як правило, за рахунок поглинання національних учасників ринку, чії активи недооцінені. При цьому найбільш активно цей процес розвивається в сегменті дешевих готелів. Було виявлено наростання конкуренції між глобальними та національними готельними мережами. Дана тенденція активно простежується на ринках країн СНД та Азіатсько-Тихоокеанського регіону. Зазначалось розповсюдження форми online бронювання засобів розміщення туристів, що призводить до перерозподілу джерел постачання споживачів, за прогнозами свій ринок online резервацій значно збільшить США, Китай, Велика Британія, Німеччина, Франція та ін.

Зміни на світовому ринку готельних послуг носять скоріше структурний характер, ніж залежать від циклічного розвитку світової економіки, але зіткнувшись з пандемією COVID-2019 продемонстрували вторинний характер потреб. Готельне господарство, як і вся галузь туризму зіткнулись з повною блокадою через закриття кордонів, а надалі постане питання перерозподілу коштів у споживчому кошику потенційних туристів.

5. Український готельний ринок, що розглядався за період до 2019 року, є одним з найбільш перспективних у Східній Європі. Кількість існуючих готелів в Україні далека від того, щоб задовольнити потреби країни з високою інвестиційною привабливістю та різноманітними туристичними можливостями.

Розглянувши офіційні статистичні показники діяльності суб'єктів готельного господарства України можна констатувати, що спостерігається стабілізація туристичного іміджу Одеської області, найбільша кількість іноземних туристів у 2018 р. прибула з Польщі – 74351, на другому місці Туреччина – 71957, третє місце посідає США – 71653. За кількістю колективних засобів розміщення у 2018 р. Одеська область займала 1 місце, що робить цей регіон одним із найбільш адаптованих для прийому іноземних громадян. Низький коефіцієнт використання місткості свідчить про нерівномірний попит на послуги колективних засобів розміщення. Проблема сезонності впливає на Україну та спонукає підприємців займатися цим питанням.

6. Готель «12 місяців» відноситься до готелів без категорії, що орієнтуються на клієнтів з середнім рівнем доходу. Це малий готель з 9 номерами у триповерховому будинку, що оснащений кондиціонером, міні-баром, міні-сейфом, феном, телевізором з кабельним телебаченням. За не високу вартість готель пропонує необхідний перелік послуг. Готель має у наявності лаунж-бар, безкоштовний Wi-Fi доступний на всій території готелю, місця для паркінгу, оренда конференц-залу для проведення майстер-класів, конференцій та інших заходів.

7. Досліджено заходи щодо підвищення безпеки готельної галузі: запровадження «паспорта імунітету» та сертифіката «Готелі без COVID-19», використання цифрових інструментів взаємодії «без дотику» (канали продажу, бронювання, електронних ключів), надання послуг клієнтам без залучення посередників, зміна умов перебування у готелях (ліквідація «шведських» столів, зменшення зон спільного перебування, формування наборів дезінфекторів).

Наголошено на недостатності запроваджених в Україні заходів підтримки малого та середнього бізнесу як такого, що зазнав втрат від карантинних обмежень.

8. Окреслено шляхи підтримки готельної індустрії для активізації економічної активності та забезпечення конкурентних переваг для вітчизняного ринку. У рамках наведених заходів нами пропонується готелю «12 місяців» для найскорішого відкриття до літнього сезону забезпечити чистоту та відповідність до санітарних норм, що виникли через боротьбу з COVID-19. Введення цифрових замків з використанням мобільного додатку для відкриття замість карток. Ліквідація шведської лінії на сніданках з метою скорочення кількості контактів. Економічні розрахунки показали, що витрати на запропоновані заходи та потенційна економія від них надасть змогу відкрити готель «12 місяців» та почати отримувати дохід вже через 17 днів роботи готелю при мінімальному завантаженню номерного фонду 20 %.

АНОТАЦІЯ

Лисецька К.В. «Сучасні тенденції розвитку засобів розміщення України на прикладі готелю «12 місяців»».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» за освітньою програмою «Готельно-ресторанна справа» – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2020.

Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел.

Об'єкт дослідження – процес аналізу сучасних тенденцій розвитку засобів розміщення України. Предметом дослідження є науково-практичні питання щодо дослідження сучасних тенденцій розвитку засобів розміщення України на прикладі готелю «12 місяців».

Метою роботи є розробка стратегічних заходів та пропозицій щодо залучення міжнародної практики функціонування готелів для формування стратегії розвитку готельного бізнесу України.

У роботі проаналізовано поняття «засіб розміщення туристів» та їх місце у тризмі. Аналізуються тенденції міжнародної готельної індустрії. Досліджено стан економічної діяльності готелю «12 місяців». Оцінюється ефективність проведення пропонованих заходів на території готелю.

За результатами дослідження сформульована доцільність впровадження заходів. Проаналізована ефективність, враховуючи прибуток та витрати на впровадження заходів.

Ключові слова: міжнародна готельна індустрія, засіб розміщення туристів, готельне господарство, підприємство готельного господарства, ефективність.

ANNOTATION

Lisetska K.V. «Current trends in the development of accommodation facilities in Ukraine on the example of hotel «12 months»».

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty 241 «Hotel and restaurant business» for the educational program «Hotel and restaurant business». – Odessa National Economics University. – Odessa, 2020.

The qualifying work consists an introduction, three chapters, conclusions, list of sources used.

The object of research is the process of analyzing current trends in the development of accommodation facilities in Ukraine. The subject of the research is scientific and practical questions concerning the research of modern tendencies of development of accommodation facilities of Ukraine on the example of the hotel "12 months".

The purpose of the work is to develop strategic measures and proposals to attract international

hotel operation practices to formulate a hotel business development strategy for Ukraine.

The paper analyzes the notion of "tourist accommodation facility" and their place in the trism. The tendencies of the international hotel industry are analyzed. The economic activity of the hotel "12 months" is investigated. The effectiveness of the proposed activities on site is evaluated.

According to the results of the study, the expediency of implementing measures was formulated. Performance is analyzed, taking into account the profit and cost of implementing the measures.

Keywords: international hotel industry, tourist accommodation facility, hotel industry, hotel enterprise, efficiency.